

TARTALOM:

Dr. Mátyás Ernő: Magyar advent a sárospataki főiskolában. — Ablonczy László: Tükör előtt. — Vályi József: A csehszlovákiai magyarság és a református egyház. — Orgoványi György: Templomban. Ady Endre—H. Bathó János: Az úr érkezése (Vegyes kar). — Balogh Béla: A rádió. Dr. Gulyás József: Néhány adat Komáromi János pataki diákságához. — Halász András: Fundátoraink, özv. Pogány Istvánné. — Szemafor: Tallózás. — —: Könyvismertetés. — Humor. — Hireink.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

● Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap 15-én. ●

Főszerkesztő :

KALYDY MIKLÓS.

Felelős szerkesztő :

CZEGLE IMRE.

MUNKATÁRSÁK :

Ablonczy László IV. é. hh.

Kóris Lajos IV. é. hh.

Vályi József IV. é. hh.

Hazagh Mihály III. é. hh.

Vincze József III. é. hh.

Várady Lajos V. é. t. k.

Molnár István V. é. t. k.

Halász András VIII. g. o. t.

Szakszon Árpád VIII. g. o. t.

Kiadóhivatali főnök : Csorba Géza.

Hírgyűjtő: Kolláth József.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak, Főiskola.

Előfizetés: Egész évre: 3.— pengő, félévre: 1.50 pengő.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Főszerkesztő:

KALYDY MIKLÓS

1937. december hó.

Felelés szerkesztő:

CZEGLE IMRE

Magyar advent a sárospataki főiskolában.

Amikor e sorokat írjuk, népfőiskolai tanfolyamunk előkészületei épen a kulminációs ponthoz értek. Kirepítette már a posta a szélrózsa minden irányába a meghívó leveleket. Eljutottak azok a zsupfedeles, buboskemencés egyszerű magyar hajlékokba. A Hegyalja, Hegyköz, Bodroglköz, a Sajó, a Hernád vidékein, a Bükkalján szíveket remegtető érzések árja hullámszik. A zord, ködös téli hangulaton ünnepi öröm fénysugaraik cikkáznak át. Különös vágyakozás hajtja a magyar falu legátusait Alma Materünk felé. Az ősi falak között szinte szent várakozás megtisztító hulláma árasztja el az ifjuság seregét. Gondos apai szeretet készít meleg szállást, lelki otthont a magyar falu légkörét hordozó fiuk számára.

Igazi ünnep készül. Az evangélium ereje árasztja a megtisztító lelket, s készíti az igazi magyar karácsonyt, mert Jézus maga mondja: „Aki befogadja, ha valakit elküldök, engem fogad be, aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött.” Ján. ev. 13:20.

Képzletben már leperegnek előttünk a felette időszerű találkozások mozzanatai is. Látjuk a leendő presbitereket és lelkipásztorokat az Alma Mater ölelő karjai között együttes imádkozásban, igehallgatásban, a jobb magyar jövődőt szolgáló előadások hallgatásában is egybeforrvan. Látjuk őket nyitottabb szemmel, az élet felé jobban odafordult arccal, a magyar jövő szolgálatára bizalommal telítettebb lélekkel visszatérni az ősi magyar röghez.

Ez az esemény bizonyára nem fogja ujjíateremteni magyar életünket. Kicsiny kezdet első lépései közé tartozik csupán. De mégis olyan esemény, amelyen át a jobb magyar jövődőt mozdító erők sugárzanak be anyaszentegyházunkba, magyar életünkbe.

De formálódik, izmosodik, ifjodik az ősi szent tradíciókból előretörő pataki lélek is. Amikor e sorokat írom, Komáromi Jánosnak Patak hű fiának emléke megörökítésére hívatott egy szimbolikus emlékműalkotás vázlatát áll előttem. A mi kedves írónk kedvenc alakjait is ábrázolja a tradíciókban élő és előrenéző diákokat s úgy érzem, hogy a pataki diák elsősorban épen az ilyen szebb magyar életet előkészítő szolgálatokban nyeri meg örök jövődőjét.

Dr. MÁTYÁS ERNŐ.

T Ü K Ö R E L Ö T T

Jel. 1:7. Imé eljő a felhőkkel és minden szem meglátja őt, még akik őt általszegeztek is; és siratja őt e földnek minden nemzetsége.

Krisztus eljött a földre. Ez eddig a történelem legnagyobb eseménye — mondjuk véges történetiségünkkel. Krisztus visszajön a földre. Ez lesz a második, az előbbihez fogható, azzal összekapcsolható ténye a világnak. Mi e két esemény között élünk. A már megtörtént megérkezés és a megígért eljövétel között folynak napjaink. Ha az egyikre gondolunk, a másik is feltűnik előttünk. A végbement az elkövetkezendőre utal, az eljövendő a megleltre visz vissza. A két időben számunkra távoli esemény egymásba folyik, egy tett nyilvánul meg abban, Isten szól: „legyen.“ Ebből a teremtő szóból sejtünk meg valamit, ha a megvalósult felé tekintünk. Ennek az akaratnak a nyilvánvalóvá lételét várjuk az idők végével.

Isten akarta az első karácsonyt és el is küldötte Jézust. Ő kívánja a végsőnek a beteljesedését, Krisztus újra itt lesz az emberek között. A mi karácsonyi ünneplésünkben csak akkor fog végbemenni az ilyenkor oly sokat és hatásosan emlegetett újjászületés, ha erről az utolsóról sem feledkezünk meg. Az első erőt ad nekünk, hogy a végsőre tekintsünk. Nem állunk meg a végbementnél, hanem várakozásban nyílik meg minden keresztyén. A megkapott bizonyosság a legteljesebb várakozásra indít minket, a végső advent várására. A karácsony az adventi várakozásnak nem befejezése, hanem kiteljesedése lesz.

A karácsonynak ilyen felfogása lényeges változást hoz a mi adventünkben. Először is határtalanul megnő az adventi időszak. Kezdeté nem a karácsony előtti negyedik vasárnap lesz, hanem mindenki az életével kezd azt. Végét sem a most következő ünnepben fogjuk látni, hanem egy előttünk rejtett, az idők végén bekövetkező karácsonyban. Életünk teljes egészében adventi várakozás lesz. Ez a négy hét csupán advent az adventben, előkészület a karácsonyi nagy várakozásra. Készülünk annak az ünnepnek az eljövetelére, amikor a legjobban kell várnunk a végső adventet, a Krisztus visszajövetelét. Ne felejtjük el annak a Krisztusnak a megérkezéséről van szó, akit közöttünk senki sem látott még, de akkor minden szem előtt nyilvánvalóvá lesz. A Krisztus olyan megértését várjuk, hogy a nyomában sírás támad, önmagán fog mindenki sírátkozni. Bizony, erre a várakozásra készülnünk kell.

Megváltozik adventi várakozásunk, mert a karácsonytól nem szentimentális hangulatokban való emlékezést várok, nem a jászolban fekvő gyermek ragad meg a maga gyermekiségében, hanem új lehetőség lesz az számomra a megszületett és eljövendő Megváltó várására. A karácsonyban az advent várásának teljes kibontakozását látom. Minden figyelmünk az utolsó adventre irányul. A karácsonyi nyugalom helyett feszültség tölt el. Nyugtalan, ijedt várakozás ejt hatalmába.

Ha ilyen értelemmel látjuk a karácsonyt, úgy nem két napig tartó hangulat lesz az. Nem az amúgy dúrva szívünknek egy estére való meglágyulását jelenti, hanem tartós változást idéz elő bennem. A jövőben meglátott esemény változást hoz létre rajtam. Életemet a jövőhöz igyekszem formálni. Ha a karácsonyi teljességes várakozásomban a Krisztus visszajövetelének a bizonyossága elé állítatom, úgy felkészülök arra, mert nem tudom, mely órában jó el.

A karácsonyi ünneplésünknek megvan az a kísértése, hogy Jézusban a gyermeket lássuk csupán. Karácsony este sem szabad elfelejtenünk, hogy azt a gyermeket, aki a bethlehemi istálló jászolában feküdt, olyan emberek feszítették meg, mint mi, de feltámadott, felment a mennybe és ime eljő a felhőkkel.

Az így átélt karácsony után nem az adventi várakozás megszűnése fog következni, hanem annak a további, még fokozottabb várása. Krisztus eljön, ezzel a meggyőződéssel zárul le számomra a karácsony. Őt várom a karácsony után is. Amen.

Ablonczy László IV. é. th.

A csehszlovákiai magyarság és a református egyház.

Ez az írás nem a biztos fedezékből való átkiabálás, hanem hiánypótló szeretne lenni, mert nem ismerjük eléggé a magyar kisebbség életét. Tehát nem bírálni akarunk most; tanulni szeretnénk az életük fenntartásáért heroikus harcot vívó magyar testvéreinktől.

Napi sajtónk alig beszél róluk, mintha megfeledkezett volna a felvidéki magyar sorsról. Pedig szeretnünk kell őket, mert hozzánk tartoznak és szükséges a megismerésük is, hogy szeretni tudjuk a testvérben a testvért. Szegény lesz magyarságunk, ha kihúll belőle a két évtized óta kialakult kisebbségi arc. Őket feledve magyarságunkat tagadjuk meg mert maga ássa meg sírját az a nép, amelyik övéiről lemond. Már kimélyült bizonyos szakadék közöttünk, de örködni kell felettük, keresni a kapcsolatot velük; vigyázni kell minden erővel, hogy idegen elemek ne állítsák meg a magyar kultúra egységes áramlását.

Nem a kisebbségi sebek, nem a cenzor érdekel most, egyedül csak az, hogy milyen irányban fejlődött az elmúlt két évtized alatt a csehszlovákiai magyarság. Fejlődését három tényező határozta meg: a táj, a társadalmi struktúrák és a politikai helyzet.

A szlovenszkói és ruszinszkói táj egészen más, mint Erdély. Ennek külön történeti múltja és öntudata nincs. Szlovenszkó soha nem alkotott egységet, tehát

népe is csak az államfordulat után kezdett szervezkedni. Ez nehéz feladat volt, mert a cseh imperiálizmus alatt a magyar társadalom strukturája megbomlott és a legziláltabb képet mutatja, s ez a tény minden magyar közösségi életet veszélyeztet. A középosztály különböző elemekre bomlott, a parasztságot és a munkásságot pedig a szélsőséges agitációk bomlasztották. E magyarságnak politikai kerete és belső szelleme a csehszlovák demokrácia, amely mindent megenged, de imperiálista célt szolgál. Ezért magyarságon kb. 1925-ig dermedtség és tanácstalanság vett erőt. A régi keretek megszűntek. Mindenki életét és helyzetét igyekezett biztosítani a politikai élet helyett, különben is a magyarság közösségi életét lehetetlenné tette az új állam. 1925 óta kezd tömörülni, szervezkedni. Ma már nem vértelmez fel magát világnézeti vitákkal, elkezd élni komoly, kisebbségi életét. Nehéz úton haladt idáig, mert itt senki sem fogalmazta meg az élet dogmáját: *élni úgy, mint lehet*. Tehát hivatásuk is csak egy lehet: önmaguk megőrzése! Ez új irány kibontakozását jelzik a különböző egyletek, olvasó körök, szövetkezetek stb.

Ennek a meglehetősen zilált helyzetben élő magyarságnak összekapcsoló formája és jövője kibontakozásának főtényezője a református egyház. — Itt is más a helyzet, mint Erdélyben. — Nem maradtak meg egyházkerületek, csupán csonka töredékek a régiből, amelyeket — nem tudva velük semmit tenni, — megtűrt az állam. Lassan kialakult a három egyházkerület: a nyugat és kelet-szlovenszkói és a kárpátaljai. Ezzel együtt megindult a magyarság szervezése is. Itt a magyarságot és az egyházat elválasztani nem lehet, különösen a református egyház az, amelyiknek élete szükségképpen belenőtt a magyarság életében.

A református egyház felismerte az élet követelményeit, nehéz harcokat vív önmagáért, hogy a népnek tudjon szolgálni. Nem hagyja sárbaveszni drága kincseit, hanem szelíd, türelmes munkával felkeresi és áldoz érte. Szüntelenül teremti a lelki egységet s az ebből támadt békességet és igazságot. Erre nagy szükség van odaát, mert az ember élete kietlen és pusztá kezdett lenni. Tény az, hogy a szlovenszkói magyarságnak a kisebbségi sorsban nem maradt más menedéke, ahol a maga nemzeti kulturális, sőt sokszor gazdasági életét is kiélje, a múlt hagyományait ápolja, a jövőt építgesse, mint a vallásos keretek: az egyház. Ennek az egyháznak feladata a romok eltakarítása és a menthetők megmentése. Ez az egyház odaát a föld ereje, a kalász diadalmas fakadása, az új egészséges élet és felvirradó szépség letéteményese. Az életnek tett fogadalmat ebben az esztendőben is, mikor mint egységes konventi szövet, megalkotta a *református összefogást*. Egy láborba gyűjt minden magyar reformátust, megalapozza az egyetemes érdekek egyetemes szolgálatát. A múlt és jelen sírba rogyott: a jövőt építeni kell. A halál földjén kell az Élet fejedelmét várni. Gyötrőt és gyötrődő emberi lelkek között akiket tönkretett a háború és az élet, vetni kell a hit magvait egészen az életig, mert Krisztus lábnyomát mintha betakarta volna a vad idők viharja.

Ennek az összefogásnak szolgálatában áll a Rimaszombatban egyelőre havonta kétszer megjelenő református néplap; az *Összefogás*. Ez minden magyar családhoz el akarja vinni a testvéri összefogás, az egymás segítségének indulatát, hogy mindenki bekapcsolódjék annak a hivatásnak szolgálatába, amelyet Isten parancsa hívott elő. Hirdeti, hogy „egy ember önmagában senki, és amiképpen egy kalásznak szemeit szétszórja a szél és eltapossa minden kóbor állat, úgy neki is semmivé kell lennie. Össze kell fogni: „az én erőm a tied, a

tied az enyém legyen, egyikünk testvéri keze a másikéba kapcsolódjék, hogy legyenek segítők, megtartók, kenyerei egymásnak.“ Ezt a tanítást akarja megértetni minden református magyarral és ezért akar minden református magyart gondosan összeszedgetni.

Nagy szükség van ilyen nemes hivatás energikus szolgálatára mindenütt, de különösen a szlovenszkói református magyarság közt. Ott felbomlott minden közösségi forma az állam alakulásakor, de az új állam ezt az egységet nem tudja létrehozni. Egy tényező maradt meg: a család s ez a szlovenszkói magyarság tragikus kisebbségi életének főproblémája, de egyetlen szövetsége is. Hiába Genf, hiábavaló a nemzetek kisebbségvédelmi törekvései, a magyarság egyre fogy, az egyes ember egyre árvább marad, nincs számára más, csak a család.

Ha a kisebbségi élet a családra támaszkodik, akkor az első legfontosabb kérdés a család kérdése. Az egyház a családi élet vajúadásába szólalt bele irányító és iránytszabó módon. Láta, hogy a családi élet értékcsökkenésének oka a világnézet elfajulása, illetőleg a nagy tanácstalanság, a magánosság, hiszen ezek az emberek mindenben csalódtak már, csak Krisztusban nem: ezért Őt akarja közelvinni az egyes életéhez, hogy beleállítsa ezt oda, ahonnét kiesett: a magyar református érdekek szolgálatába. Ez a magyarság az összeomlás után eddig még soha nem tudott szilárd talajra találni, ahol védve érezte volna magát, nem volt számára egy kapu, ahol bezörgethetett volna s lélekszerinti otthonra talált volna. Sóvárgott egy mindent egybeölelő hitet, hazafiságot, kivetettségében vágyódott valaki után akinek ő valakije lehetne, aki hozzátartoznék teljesen. Most az egyház jön hozzá s ez a magyarság hálásan kapaszkodik bele abba a nagy egységbe, amely célt, szeretetet, együvértartozást jelent.

És ha a konkrét célokat nézzük, egy hivatását igazán betölteni akaró, szolgáló egyház képe vetítődik szemünk elé. Az Összefogás feladata:

1. Számba kell venni az erőket: kik tartoznak a református magyarsághoz lelkileg és mit lehet kezdeni velük? 2. A hitvallás, erkölcsi és szociális téren való gondozás, ami azt jelenti, hogy az egyház valóban az édesanya szerepét töltsse be. 3. Az „összefogás“ teljes revíziót akar az egyházi életben: nevelést és önnevelést, a hitélet és református öntudat elmélyítését s itt elsősorban a ref. iskolák jelentőségének megfelelő szerephez juttatása a főcél. 4. A magyar reformátusság közéleti súlyának megjavítása, hogy ne látszódjék csak elhanyagolható kisebbségnek. 5. Más országok protestánsaival való kapcsolat megteremtése. 6. Falukutató munka megindítása a szociális és társadalmi bajok orvoslása végett.

Tehát az összefogás gondolata a vallás, erkölcsi, gazdasági és közélet megjavításának, elevenebbé tételének szolgálatában áll. Célja az, hogy a szétszórt, szervezetlen reformátusság erős, egységes és szervezett legyen!

Örömmel üdvözljük az önmagát megtalált szlovenszkói magyarság minden magyar számára értékes példáját. Magyarságunk arra kötelez bennünket is, hogy mindenkit vigyünk bele a magyar lélek, a magyar nyelv, a magyar jövő munkás egységébe. Hisszük, hogy odaát lesz morál, lesz termés, lesz élet, mert nem hiányzik a pozitív krisztusi tartalom az életfeladatokból: hisszük, hogy új, egészséges élet támad majd a romok helyén. Ebben a meggyőződésünkben kérjük Isten áldását az új magyar református megújulás munkásaira. *Vályi József.*

FALU.

G. Szabó Kálmán:

„Parasztok“ című

sorozatából.

3. Templomban.

Vigyázók, örök, virrasztók, fehér falú „szőke gerendás“ falusi templomok, áldottak legyetek a magyar éjszakában! — A temető falu bennetek épül ujja, a halott falu bennetek támad fel. Szüette padok között halkán jár az Úr, zsoltárszó hangzik, az öreg orgona hallelujázik, mintha lelke volna. Életnek háza ez, ne tegyétek, ne engedjétek temetővé lenni. Százados kövei alatt az ősök csontjai porlanak. Mai bús, fénytelen magyarok imádkoztatok, hogy meg ne vádoljanak e csontok. Magyarok miért némulnak ma is még a harangok? Miért haldoklik a templomok lelke? Baráttalan éjszakában csak Isten a mi társunk, nincs nép, akinek drágább lehetne a templom. Hitből épültek a hitért, szeretetből a szeretetért, reménységéből a reménységért. Négy fala között az örökkévalóság, cirádás karzatain emlék és imádság, szószéken a régi Biblia. Hiszed-é, hogy ott lakik az Isten, hiszed-é, hogy ott van a békeség, hiszed-é, hogy onnan jön a szabadulás? Templomos, feketekendős, drága, egyszerű anyókák virraszatok a virrasztó felett; templomos, feketeruhás, drága, egyszerű, öregek örködjétek az őriző felett; fehér-ruhás lányok zengjétek a jövő felé a templomok diadalát; ifjak kondítsátok meg a harangokat. Fény ragyog a tornyokon, zsoltár száll az ég felé, halott és élő gyülekezet imádsága zokog a kövekben. Úristen, őrizd meg a mi templomainkat!

Orgoványi György.

A sárospataki theologus ifjúságnak ajánlva...

AZ ÚR ÉRKEZÉSE...

(Vegyes kar.)

Ady Endre.

andante, religioso.

H. Bathó János.

Ten. Bass. *unisono.*

Mi - kor el - hagy - tak, mi - kor a lel - kem ros - ka - doz - va vit - tem,
Csön - de - sen és vá - rat - la - nul Át - ő - lelt az Is - ten.

Szoprán
Alt

Nem jött har - so - ná - val, Ha - nem jött né - ma i - gaz ő - le - lés - sel.

Tenor
Bassus

Nem jött szép tü - zes nap - pa - lon, De há - bo - rus őj - jel.

És megvakultak hi - ú sze - me - im. Meg - halt if - jú - sá - gom. De őt, de őt

a fé - nyest na - gyszertűt Mind - ő - rök - re lá - tom Mind - ő - rök - re lá - tom.

I. do. II. do.

A RÁDIÓ

ELBESZÉLÉS.

Fizikaóra következett.

Idegesen, izgatottan járkáltunk a folyosón. Drukkoltunk kegyetlenül. Ész nélkül daráltuk a leckét. Természetesen mindenki a könyvből olvasta. Előző nap „Madarak és fák napja” volt. Késő estig kinn voltunk a várnál. Ezt a napot minden évben megünnepeltük. Az ifjúsági elnök beszédet tartott a madarak és fák védelméről. Néhányan szavaltak, utána alkalmi dalokat énekeltünk, s aztán — ami a diákember legkedvesebb foglalkozása — ettünk, ittunk, szórakoztunk, sőt még rá is gyujthatunk a tanár urak szeme láttára. Hűh, talán sohasem leszünk olyan nagy urak, mint akkor!

Szóval másnapra egy kutya betűt se tanultunk, a diákfilozófia azon alap-tételénél fogva, hogy: ha vakáció, hát legyen vakáció!

A latint, meg a történelmet sikerült valami keservesen lesugni egymásnak, de a fizikához semmi reményünk nem volt. Fodor tanár úrnál nem lehetett sügásból megélni. Hát hogy is lehetett volna, mikor a leckéből senki sem értett egy hangot sem!

Tehát bifláztunk cefettül.

A „Rádió” volt feladva.

Én a kémia szertár mellett levő sarokban húztam meg magam és vágtam:

„Ha a váltakozó áram periódusa igen nagy, akkor az áramot elektromos rezgésnek mondjuk. Amint a váltakozó áram törvényei sok tekintetben különböznek az egyenáram törvényeitől, éppúgy különböznek az elektromos rezgések törvényei a közönséges váltakozó áram törvényeitől...”

Itt halkabba fogtam a hangot, mert egyik verejtékező bajtársam oldalba lökött, mondván, hogy ő is tanulni akar. Az ezutáni tanulásom már csak mormogás volt, egyhangú, monoton dűnnyögés, mely folyton erősbödött és a következő percben már újra teljes gözzel fújtam:

„A leadóállomás lényeges része egy zárt rezgőkör, amely kondenzátorból és három indukciós tekercsből áll. Az első indukciós tekercs közvetítésével kapja a rezgőkör az elektromos rezgéseket, a második tekercs révén pedig...”

Ennél a szónál Csabai Ferkó a vállamra ütött:

— Öregem! Remek ötletem van, kérlek. Szenzáció! Ide figyelj! Készítek egy rádiót. Sajátkezűleg fogom megcsinálni. Képzeld, milyen egyszerű: Veszek egy indukciós tekercset. Azt összekötöm egy légszigetelésű forgókondenzátorral. Mellé beiktatok egyszerű, párhuzamos kapcsolással egy kristálydetektort... ééés...

Ekkor már szabadulni szerettem volna nagyrabecstült fizikus barátomtól, de nem lehetett. Akit ő egyszer elkapott, nem menekülhetett tőle, míg ki nem öntötte mondanivalóját. Tehát kénytelen voltam hallgatni, izgalmamban emelgetni hol az egyik, hol a másik lábam és beleharapni az ajkamba, mikor mérgemben valami cifrát kívántam neki, nehogy kiszaladjon a számon.

Ő pedig kézzel-lábbal gesztikulált és rettenetes cserépedény hangon dumált, recsegett, mint borongós időben egy igazi, rossz rádió:

— Kérlek, csudamód értem a fizikát. Valami szenzáció, ahogy értem. Gyönyörű téma ez a rádió. Micsoda ész kell ehhez — kérlek — hogy tisztában

legyen vele az ember. Jelzem én értem. Csudára értem a fizikát. Szenzációsan! Itt van például a rádió. Milyen lehetetlenségnek látszik, pedig milyen egyszerű. Csak bele kell látni. Csak érteni kell, kérlek. Meg is csinálom. Istenuccse, meg. Ha a bicskám beletörik is. Szóval . . . hol is hagytam abba? — jah, igen! — szóvaal . . . detektor. Tehát: még egy hallgató és kész.

Már lecsengették az elsőt. Ferkó még sem volt hajlandó abbahagyni. Tűzbe jött. Égett az arca és mosolygott a szeme a boldogságtól, mint valami feltalálónak Oly hévvel és sokat sejtető határozottsággal magyarázott, mint — legalább is — valami elektrotechnikus.

Én meg csak pislogtam, mint egy megijedt veréb.

Beszélt:

— Szenzációs lesz, öregem! Sajátkészítményű rádió! Valami remek dolog. Most jövök rá, hogy milyen praktikus tárgy ez a fizika. Pláne, ha konyit is hozzá az ember. Könnyű az kérlek, csak érteni kell. Lásd, én bele se nézek. Ezt a mai leckét mégis különösen értem. Szóval egy tekercs, egy kondenzátor és . . .

És elsorolta újra.

— Ezt aztán megpróbálom összekombinálni egy hangszóróval, a hangszórót aztán behatóbb tanulmányozás után, kitarló kísérletezés mellett igyekszem tökéletesíteni és pár hónapi éjt-napot összefogó, megfeszített szellemi, ideg- és fizikai munka után elérhetem azt, hogy nemcsak hallani fogom, amit a leadó közvetít, hanem látni is. Szóval konstruálok egy televíziós készüléket. Csak idő kérdése, kérlek. Csak idő kérdése . . .

Csengettek.

A hideg végigfutott a hátamon.

Felszisszent az egész osztály, mert megcsikordult a fizikai előadóterem zárjában a kulcs és kitarult előttünk a nagy szárnyas ajtó, mint egy fölnyitott, óriási könyv és előttünk állott az a sokszor látott kép (ami abban különbözött minden más könyvben látható képtől, hogy élt, mozgott és beszélt), Fodor tanár úr vékony, nyulánk alakja és a legkomolyabb szituációban is mindig mosolygó ábrázata . . .

— Na, urak, tudjuk a leckét? — ez volt első szava.

A teremben a légyzúgást is meg lehetett hallani. Nem felelt senki, nem mozdult senki. Úgy elbújtunk egymásmögé. mintha „fedezt” vezényelt volna. Lapultunk, mint a nyul, mert a tanár úr közben elővette a — noteszt.

— Na, urak . . .!

És ceruzája hegyét a lapok közé dugta, ahol kinyílt, onnan szólított.

— Szánthó Mihály!

— Na, Szánthó úr, mi volt mára feladva?

— Mára fizikából . . . fel volt . . . adva . . . aaaz . . . aaa . . .

Megsugták neki. — Kivágtá:

— A rádió!

— Nagyon helyes, kérem. Hát beszéljen nekünk valamit a rádióról. Ismertesse, hogyan alakul át a hang elektromos rezgéssé. Hogyan keletkezik az elektromos hullám és mimódon terjed?

Barátunk körülnézett, köhintett, szipogott és kezdte:

— Amikor az áram periódikus rezgést végez, elektromos hullám keletkezik. Az elektromos hullám úgy terjed, hogy az áram periódikus rezgést végez. . .

— Node, kérem! — Micsoda számárságokat beszél maga össze-vissza? Vigyázzon a szóra, kérem. Kezdje csak mégegyszer!

— Amikor az elektromosság... vagyis... amikor az áram... helyesebben mondva: az elektromos áram... hogy úgy mondjam... szóvaal...

— Nem készült, kérem? Ne húzzuk az időt!

— Tanár úr, tisztelettel...

— Tudja, vagy nem?

— Nem.

— Na, kérem! Ezzel kellett volna kezdenie. Tehát szekunda... Lássuk... Huszonnégy szempár tapadt a titkok titkát rejtő, salangos noteszre. És huszonnégy szívben lüktetett, dörömbölt, dobogott hevesen, szilajon a vér.

A tanár úr lapozott. Előre egyet. Még egyet. Te jó Isten! Már kettőt! Már hármát! Már megállt! Szemét egy névre szegezi. Most szemeli ki áldozatát. Uram, Isten! Ugyan kire zuhan le Demoklesz kardja? Már nyílik a szája! Már mondja is... Vajjon jól hallok? Körülnézek... Senkisémmel mozdul. Mindenki rámnéz. Kovács hátbavág. Tehát jól hallottam! Felszólított...

Dadogok:

— Ta... tanár úr... kérem...

— Semmi „kérem“! Tudja, vagy nem tudja?

— De... de... tanár úr...

— Készült?!

— Nem.

— Szekuda... Csabai! — Tudja?

— Tudom! — vágta ki Ferkó olyan hangon, mintha a fizikakönyvet ő írta volna

— Akkor szónokoljon!

És szónokolt is, mint tíz perccel előbb nekem:

— Veszek egy indukciós tekercset. Azt összekötöm egy légszigetelésű forgó kondenzátorral. Mellé beiktatok...

— Ne iktasson még semmit! Előbb arról beszéljen, hogyan történik a hangrezgésnek, elektromos rezgéssé való átalakítása?

— A hangnak... a... hangnak az átalakítása nagyon — hogy is mondjam? — nagyooooon... egyszerűen történik.

— No, kérem — vágott közbe a tanár úr — hát erről az egyszerűségről beszéljen valamit!

Csend volt.

— Nem megy, kérem? Na, kérem! Kezdje el a mikrofonnál, kérem!

És nekirugaszkodott az én rádiótechnikus barátom:

— A mikrofon által elektromos rezgéssé alakított hang a leadóállomás által kisugárzódik...

— De hogyan?

— Igen... i... igen, a magas feszültségen.

— Na, látja... Tovább!

— Szóval ez a hang, vagyis ez a rezgés eljut egészen a felvevő készülékig. Ezt pedig úgy állítjuk elő, hogy veszünk egy indukciós tekercset...

— Ne vegyen még semmit. Maradjon csak a mikrofonnál! — Csend.

— Tudja?

— Tudom!
— Akkor beszéljen!
Csend.
— Nos?!
— Szóval veszünk egy indukciós tekercset, ezt összekötjük a kristálydetektorral...
— No, de kérem! Csabai! Nem érti a kérdést? A mikrofonról! Tetszik érteni? A mikrofonról, kérem!
— Tanár úr, kérem...
— Tudja, vagy nem?
... de arról már beszéltem.
— Mi-cso-da?! Beszél? Akkor elég lesz, kérem! Szekunda! Hehehe! Még hozzá szemtelen is! És éppen Csabai! Írást hoz hazulról, kérem! Írást! Hadd tudja meg az apukája is, milyen jó fia van. Megértette?...
— Tovább megyünk...

— — — — —
Megkönnyebbülve lélegzettünk fel!

— Hál' Istennek!

Csak Csabai Ferkó méltatlankodott. Hevesen magyarázta szomszédjának a detektoros készülék szerkezetét. Bizonyítani akarván, hogy mennyire érti a fizikát...

Kicsengettek.

Balogh Béla.

Néhány adat Komáromi János pataki diákságához.

Az Ifjúsági Közlöny mult számában Komáromi János pataki diákságával kapcsolatban szó esett az ő egyleti működéséről is. Az önképzőkör ez időről (1908—1915 közti időről) szóló jegyzőkönyvei ugyan elvesztek, de szerepléséről több dolgot meg lehet állapítani egyéb források alapján. Amennyit össze tudunk szedni, itt adjuk azokat.

Komáromi az 1902/3.-i iskolai évtől 1909/10-ig volt a pataki gimnázium növendéke. Mindig jelese volt a főtárgyakból, kivéve a VII. osztályt, amikor is 3 jója volt (görögből, fizikából s mennyiségtanból). A gimnáziumi ifjúság számára akkor két egylet állt önművelési területül nyitva: a gyorsírókör s az önképzőkör. Komáromi mindkét kör munkájából derekasan kivette a részét.

A gyorsírókörben már V. osztályos korában szerepelt. A decemberi pályázaton II. díjat nyert (5 koronát). A Magyar Gyorsírók Egyletének januári pályázatán szintén II. díjat ért el (10 kor. arany). Az áprilisi iskolai pályázaton az I. díj nyertese (8 korona). A júniusi versenyen is részt vesz s a 220 szótagoson a II. díjat nyeri el (5 kor. + könyv). Prédikációt, alkalmi beszédet is több ízben írt. — VI-ik osztályos korában alkönyvtárosa a körnek. Az őszi egyházkerület beszédeit leírja. Ebben az évben is több díj nyertese. (A népszerű pályázatán I. díjat (8 korona) nyer, a Magyar Gyorsírók Egyletének decemberi versenyén szintén I. díjat kapna, de már ezt az előző évben megnyervén, most mást

tüntetnek ki azzal. Az iskolai pályázaton II. díjat kap (10 korona). Az évvégi írásversenyen 250 szótagon első, egyedül (10 kor. arany). — VII. osztályos korában főjegyzője a körnek. A Magyar Gyorsírók Egyesületének decemberi versenyén első díjat nyer (arckép), májusi versenyén 225 szótaggal első díjat kap (három darab arany); ekkor versenyen kívül 300 szótagot is írt percenként. — VIII. osztályos korában elnöke a körnek. A Magyar Gyorsírók márciusi versenyén 280—315 szótagos fokozott versenytárs nélkül áll (3 darab aranyat és oklevelet kap).

Az Erdélyi Önképzőkör munkáiban VII. osztályos korától kezdve vesz részt. Ez évben jegyzője, s egy bírálata megdicsértetett. Az önkéntes felolvasások során háromszor szerepelt. A pályázatok közt egy verse második helyen 4 korona díjat nyert; ugyanekkor a szépprózai elbeszélés-pályázaton „Az első szindarab” című humoreszkje 12 korona díjban részesült. Mint VIII. osztályos, ifjúsági elnöke volt a körnek. Ez iskolai évben megdicsértetett 1 verse; az önkéntes felolvasások során 4 ízben szerepelt. Az évi pályázatok közt „A kis apáca” című verse 4 korona díjat kapott (4 pályázó közt), „Késő” című versét pedig megdicsérte a kör. A szépprózai elbeszélés-pályázatán a 12 korona díj egyenlően osztatott meg a „Tiszavidéki hangok” c. hosszabb elbeszélés és „A vasúti kikiáltó” c. humoreszk között. Mindketten ő a szerzője. (Az előbbinek a kézírata ma is megvan a kézírattárban, a Szabó Gábor adományából. (1744.sz.) Jellegje: „Kereslek... hiába” volt. Ráírva: Díjra érdemes: Béres. Ő maga regénynek nevezte.) — A legjobb vers díját (10 kor.) ez évben Komáromi kapta. A legjobb próza díja (10 korona) egyenlően osztatott meg közte és Pásztor Béla között. — Az Erdélyi emlék-alap javára 1909 november 27.-én tartott hangversenyen is közreműködött, felolvasván „Az első szindarab” című humoreszkjét. A Mikszáth-jubileumon (1910. IV. 17.) „Látogatás Mikszáth Kálmánál” címmel olvasott fel. Ezért a szereplésért a történelmi pályázat ki nem adott díját (16 korona) kapta Nagy Lászlóval együtt. A széphalmi Kazinczy-ünnepen az 5 császári aranyat Komáromi és Bálint Zoltán kapták.

Az önképzőkörön kívül is szépen szerepelt Komáromi. Mint VI. osztályos, Komár János néven, a Magyar Turista Egylet budapesti fiókjától, szünidei útjának leírásáért, 46 pályázó közül ő kapta az első díjat (50 koronát). Írói munkásságát ő maga a Szövetségben 1907/8. iskolai évben megjelent cikkétől számítva (252. l.). Dolgozott az Ifjúsági Közlönybe is (XXV. évf. 152. l., XXVI. 135, 58, 71, 87, 110, 148. l.; XXVII. 66, 100, 189. l., XXVIII. 3, 68, 78, 26, 41, 62. l.) A kuruckor felé a kuruc balladák vitája idején (1913) fordult a figyelme. A helyi lapokban is írt tárcát. Az egyikért 20 fillér díjat kapott. Később a „Sárospatak” ezt újra közölte, de Komáromi nem vállalta a szerzőségét.

A pataki diákok közül a legnagyobb benyomást rá Korpa János tette. Ez tényleg élő alak volt, csakhogy Komáromi túlozza az alakját. A való adatai ezek: 1876-ban született Botfalván, Ungban. 1888/89-től 1895/96-ig gimnázista volt. 1896/97-ben I. éves teológus, 1898/99-ben II., 1899/900-ban III. éves teológus. Mint VIII. osztályos, az Erdélyi Önképzőkörben díjat nyert Bethlen és Pázmány című dolgozatával. Mint II. éves th., a Vayakról írt dolgozatával 12 forintot nyert a Hittanhallgatók Egyletében (kézírata ma is megvan), mint III. éves th., a gyász-tizedről írt dolgozatával 20 forintot nyert. IV. éves már nem volt.

Dr. Gulyás József.

Fundátoraink.

3. Özv. Pogány Istvánné.

Özv. Pogány Istvánné, született Korda Erzsébet csaknem ismeretlenül áll jöltevőink között; életéről szóló adatok nincsenek birtokunkban. Csak a levéltárban levő végrendelet lebbenti fel pillanatra az életét s alakját takaró sűrű fátyolt. Csak ezt a pillanatot kihasználva vehetünk egy pillantást életére s olvashatunk le pár vonást az egyébként rejtett arcról.

Férje: Csebi Pogány István, a vas megyei Csebi Pogány család egyik keletre szakadt ágának sarja. Házasságukból egy leánygyermek született, legalább is csak egy leány: Karolina ért el idősebb kort, mert csak róla tesz említést a végrendelet. Végrendelet nélkül, tehát biztosan elég fiatalon, váratlan halállal elhunyt férje meglehetősen eladósodott vagyonát öröklő s a Szabolcs és Bereg megyében lévő birtokokat a bereg megyei Kovászáról igazgatja. Itt írja végrendeletét 1855-ben.

Jóllehet több évet töltött özvegyen, késő öregséget még sem igen ért. Ugyanis 1885 elején végrendeletében még így ír: „Alul írt gróf Széchenyi István üdvöndölyében adott tanácsot követve, bár testemben a halál közelségét nem érzem s lelkemből azt még most megtörténni nem is óhajtom”, — az év vége felé pedig már meghal. Ez arra enged következtetnünk, hogy a halál „a halandóság szigorú törvénye alá rekesztett” özvegynek a vártnál hamarabb szakította ketté „számtalan sok és nagy rázkódtatásokat kiállott” életfonalát.

„Takarékosság előttem mindig főerény volt, a könnyelmű prédálót vétkesnek tartottam, a kezem alá jött javakat többíteni szerettem” — írja tovább s e sorok mögött ott látjuk a megboldogult férj vagyonának jó gondviselőjét, gyarapítóját, aki takarékoskodik, hogy annál többet adakozhasson. A birtok rendbe szedése sok gondot okoz, a pereskedések zaklatottá teszik életét, de azért jut gondoskodásából másoknak is, mert célja egy kiseddévót létesíteni s e céljának kivételében csak „a haza szerencsétlen esete és ennek valahai felvirulása feletti kétség akadályozza” meg.

Ennyit tudunk leolvasni a végrendelet kezdősorai mögött pillanatokra megjelenő özv. Pogány Istvánné életéről és jelleméről; a további sorokban már csak az adakozót, a jöltevőt látjuk.

Általános örökösévé leányát Karolinát, Bónis Barnabás feleségét teszi, de bőségesen juttat másoknak is. Kedvenc ügyvédétől: Horváth Istvántól kezdve, a cselédségről való megemlékezéssel bezárólag, kilenc ponton át osztja a megtakarított vagyont, majd pedig a tizedik pontban ezt írja: „Szabolcs megyében a Balkányi adóközséghez tartozó Mosolygói pusztai birtokomat a körötte fekvő és vele edjűtt használni szokott birtokrészetskével edjűtt, melyek a . . . perkedén fekszenek s a Mosolygóval edjűtt mérnöki fölvétel szerint 233 holdat 1200 négyszögölivel számítva tesznek, hagyományozom a spataki ref. főiskolának.” Kikötés az, hogy míg él Karolina, a birtokot ő használja, az adót fizeti s az iskola pénztárába évenként 100 ezüst forint haszonbért fizet, mely összeg, az ő halála után pedig az egész birtok jövedelme részben az iskola közszükségletére,

részben pedig „két jóreményű, feddhetetlen erkölcsű szegény magyar ifjakkak“ ösztöndíjára fordítandó.

A hagyományozást az 1855-iki egyházkerületi gyűlés tudomásul veszi és hálás szavakkal emlékezik meg a „néhai b. e. nagykegyességű asszonyról.“

Sokan részesültek már ebben a jótéteményben s bizonytal sokan is fognak még. Sokan áldották, áldják és fogják áldani nemes lelkét a nagy adakozónak: özv. Pogány Istvánnénak. Végrendeletét így fejezi be: „Áldás és megelégedett, nyugodt élet kedves leányomnak. Üdv minden szeretteimnek, felvirulás a szegény, legyőzött Magyar Hazának! Ugy legyen!“ Legyen ehhez a befejezéshez illő a róla való megemlékezésnek vége is: „Áldás és a megajándékozottak hálája a nagylelkű adakozónak!“ — s mondjon rá minden pataki diák egy „úgy legyen-t!“

Halász András.

TALLÓZÁS.

— **Az egyik napilap** képes-mellékletében láttam a legújabb kutya-divatot. A tél hidege ellen a „kis kutyus“ jó, finom kabátkát kapott. Furcsa világot élünk! Régen a kutya vezette a gazdáját, ma az ember vezeti a kutyát. Régen a kutya volt az emberért, ma igen sok helyt fordítva. Ma az emberek levetkőznek (sokan lerongyosodnak), az állatot felöltöztetik!

— **Kolozsvár vallási áttérései.** Augusztus hónapban Kolozsvárt 325 ember cserélte fel vallását. — Áttért: 81 r. kath., 153 ref., 43 g. kath., ág. ev. 8. — A reformátusok közül r. kath. lett 53, g. kath. 43, g. kel. 35. (Stud, 1937. nov. 18. sz.).

— **Egy évi jegyzőkönyv termésünk.** Négy egyházker. jegyzőkönyve évenként cca 200 oldal, 800 oldal. Konvent jegyzőkönyve évente kb. 500 oldal. Különböző hivatalos testületeink jegyzőkönyvei négy egyházker-ben cca 100 old., 400 oldal. Összesen 1700 oldal.

— **A nyíri-i ref. gyülekezet** résztvett Szádeczky Sámuel volt pusztafalui lelkész két egyetemi tanár fiának emléktábla leleplezésén. Az átvonulás a kb. 6 km.-re levő Pusztafaluba — egy szemtanú elbeszélése szerint — a következőképpen történt. Reggel 8 órakor harangszó hívogatta gyülekezésre a híveket. A perkésző eső ellenére is kb. 150-en gyűltek össze. A lelkész szavára gyorsan hármas sorokba rendeződtek és megindult a menet. Elöl a egyházi hatalmas nemzetiszínű zászlóval, utána a lelkész vendégeivel, a pataki regősök, lányok, fiúk, asszonyok és férfiak. Felzendült az ének: Jövel Szentlélek Úr Isten... A faluban énekelve, s az úton csendesen beszélgetve ment a „református búcsú“ a testvér gyülekezet ünnepére, együtt örülni.

— **„A sanghai haláltánc.“** Ilyen címmel ír egy szemtanú a Pesti Hírlap nov. 14-i számában. Elmondja, hogy mialatt a japán repülőgépekből a bombák ezreit dobták a városra, a nemzetközi negyed lakói: angolok, franciák, skótok, németek, amerikaiak és kínai nők javában táncoltak. — Jellegzetes kor- és kór-kép ez. A világ halad, de lefelé!

— **Egy közepes elfoglaltságú** negyedéves teológus óráinak száma:

Az indexbe beírt órák száma 43. Zenegyakorlat hetenként 3. Szemináriumi

munkák elvégzésére naponként egy fél órát számítva 3. Kórus órák és próbák egy héten 2. Önként vállalt munkák végzésére hetenként 3, összesen 54 óra. Egy napra esik 9 óra.

— **Pusztafalun a lányok és legények** bejelentik a lelkésznek, ha valami okból nem vehetnek úrvacsorát. **Szemafor.**

Könyvismertetés.

Püspöki jelentés.

Irta: Farkas István, református püspök.

Öt évi, Istentől bőségesen megáldott főpásztori szolgálat, mely a lelkek mezején szántott termékeny aratásra, az Úr kegyelméből imáron első állomásán hallatja bátorító, győzelemre hívó szavát a magyar református egyház minden gyülekezetéhez. Száznegyvennyolc gyülekezet szószékén zendült az Ige, száznegyvennyolc gyülekezetben éledt újra a reménység, Isten ajándéka ez a hű szolgálatért, a főpásztori vezetésért. De Isten ajándéka az is, hogy a száznegyvennyolc gyülekezetten túl, zörget szabadulásra a szó a rabságot hordozó magyarok hajlékában. Mi ismerjük Püspök urunk szívének dobbanását, melyben a magyar nép keserű sorsa jajdul fel, a református Sion féltő, aggódo vigyázása kiált, hogy hullámverése — ime — sokakhoz elérjen. Nehéz időben nehéz igaz embernek, őszinte magyarnak és mindenekelőtt bátor fákhlyahordozónak lenni. Isten áldja, tőlünk meg tisztelet illesse mindazokat, akik apostolkodván vállalják ezt a küldetést. Aki nyitott szemmel az élen jár, az észreveszi a bajokat, hogy „csúszik az ősi föld, nagyon csúszik a magyar gazda lábai alól,“ hogy „az úgynevezett intelligencia, adassék tisztesség a kivételeknek, nem áll erősen hite, egyháza és lelkipásztora mellett“, hogy a „különböző templomokban imádkozó keresztyén magyarok között nincs meg a békélés“ — de, aki a „Krisztus lábnyomán jár“, az tetőkről hirdeti a reménység szavát. Mi is gyermekei az Urban, halljuk harcos, örködő, küzdelemre hívó, bátorító üzenetét, köszönjük Püspök úrnak a reménységet, a bizakodást; Isten pedig áldassék apostolságáért.

O. Gy.

134. sz. „Hegyaljai Erő“ cerkészcsapat tizenöt éves története. Baksy Rezső.

A könyv tartalma két részre oszlik. Az egyik részben a csapat 15 éves multjának eseményteljes élete; a másodikban pedig a csapat életének kiemelkedőbb eseményei tárulnak fel előttünk.

Az annales szerűen, de ennek ellenére fordulatos stílusban megírt könyv figyelmeztetésül szolgál a mostani és volt — Erő — cserkészek számára: a régieknek, megnyugtatósan, hogy munkájuk nem volt hiábavaló; az újaknak erőmerítésül, hogy régen is voltak akadályok, de — jó munkát — végeztek. **R. Gy.**

„A Semmből Indulok“. Békeffy Gábor versei. 74 oldal.
A „Magyar Gondolat“ kiadása. 1936.

A költő az emberi lélek szelíd kertésze. Csokorba szedi a lélek legszebb virágait. A mostoha élet, a reátenyerelő nagy teher nem húzza le lelkét a porba, magasan szárnyal az. Nem a földön él a lélek, — itt minden csak megrontásra tör — hanem Istenben. Meghallotta és életirányává tette Isten üzenetét: légy létek, légy tisztaság, légy imádság. Isten szeretete átvilágítja a világot átölelő nagy ködöt, az ember belekápzázik a fénybe, de nem tud élni nélküle. Ez az igazi gazdagság, de ide „semmből“ kell elindulni. Meg kell üresíteni magunkat, hogy megteljünk a lélek örömeivel. A költő ezt az utat választotta, ezért versei a lélek vetésének pompázó virágai.

Vályi József.

HUMOR.

Az Ifjúsági Közlöny új, diszesebb formában jelenik meg.

?

Egyik-másik nyakkendőben.

— **Lélektan órán.** „A nápolyi kutyabarlangban minden ember elpusztul, kivéve a kisebb állatokat.“

— **Magyar órán.** Tanár: „Na fiam mondj egypár Petőfi népdalt!“ A felelő: Hull a levél a virágról... Tanár: Még egyet! — „Befordultam a kocsmába“ — feleli a fiú.

— **A nyári vakációban** bicikli-köruton volt a képzős. Egy faluban hatalmas durrdefektet kapott. Ragasztani nem lehetett. Megszólít egy bácsit: Nem kaphatnék valahol gumit a biciklimre? „Azt nem — szolt a bácsi — de a mérszáros jó erős marhabelet árul.“

— **Előkerült egy vitás pillanatban** az egyik nagyvonalú képzős pénztári naplója. Ime egy világos adat: „Félévi mulatozásokra 31 fillér.“

— **Vajjal és friss kenyérrel kínálják** a pataki diákok. — „Kezdje meg legátus úr!“ „Jó friss“ „Ma sütötte az asszony!“

Megkezdéném, de nem tudom hol — felelte szerényen a legátus.

Mindegy az, akárhol csak tessék! — válaszolta a vendéglátó.

Akkor majd megkezdjük Patakon.

— **A közöttünk élő német vendég** teológus barátunktól ezt kérdezi az egyik pataki diák: Ettél-e már disznósajtot?

Ludolf a kérdésre nagy nevetéssel válaszolt. Nem, hiszen a disznót nem lehet megfejni.

— **A kisdíák Patakra jön tanulni.** Elhelyezkedik az internátusban. Előírás szerint ruhaneműit is behozza, így két pár egyforma színű és számú cipőt is. Reggel öltözködés közben így szól hozzá a szobafelügyelő: Te számár, mindkét lábodra ballábas cipőt huztál! A bundás szekrényéhez megy, de csalódva jön vissza, azt mondván: Kérem a másik pár sem jó, mert az meg mindkettő jobb-lábra való.

— **Óra előtt nagy a zaj a tanteremben.** A tanár belép, de a zaj nem szűnik. Meg is kérdi: Mi az, ha bejövök nagyobb a lárma? Igen, mert most eggyel többen vagyunk — rikkantja valaki.

HIREINK

Előfizetőinknek és olvasóinknak boldog karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván a SZERKESZTŐSÉG.

A K. I. E. munkáról tartott előadást nov. 5.-én gr. Teleki László, a K. I. E. elnöke az egyetemes ifjúságnak. Pógyor István K. I. E. nemzeti titkár pedig vetített-képes előadásban számolt be a mysoré-i (India) K. I. E. világkonferenciáról.

Tapasztalatait és élményeit mondotta el Horkay Barna, nagyszöllősi lelkipásztor, pásztori munkájából a theol. ifjúság előtt nov. 6-án. — Utána Pógyor István indiai tapasztalatairól, gr. Teleki László pedig a hollandai világjam-boree-ról tartott előadást.

Csapatközi összefövetel volt nov. 6-án a Mudrany-teremben, amelyen gr. Teleki László tartott előadást a pataki gyerkészeknek, majd Szabó Károly vármegyei vezető-tiszt számolt be vetített-képes előadással a hollandiai világjamboreeről.

Darányi Lajos s.-pataki lelkipásztornak, lapunk egykori főszerkesztőjének okt. 31-én kisleánya született.

A „Péntek Esték” első előadása nov. 19-én volt. Mátyás Ernő dr. megnyitó szavai után Hegyi József gimn. tanár tartott nagy-sikerű előadást „Antik színpad, modern színpad” címmel.

A népfőiskolára harminchat gyülekezetből hívtak meg egy-egy erre érdemes gazdaifjút.

A családlátogatást Isten segítségével ismét megkezdték a teológusaink. Eddig a következő úrasszonyok kérték a családlátogató teológusokat: Harsányi Gyuláné, Novák Sándorné, özv. Baksy Istvánné, dr. Mátyás Ernőné, özv. Batta Istvánné, Halász Dénesné, David Zoltánné, dr. Zsiros Józsefné, Borsós Józsefné, Boda Béláné, dr. Révész Menyhértné, dr. Kiss Sándorné, özv. Harsányi Istvánné, Major Istvánné. Isten áldása kísérelje e munkát az új munkaévben is!

Faluszemináriumi kiszállásra ment nov. 14—15-én huszonhárom teológus a Hegyköz következő községeibe: Kovácsvágás, Radvány, Pálháza, Pusztafalu, Füzérkajata, Vily, Nyíri, Telkibánya, Bozsva, Berecki és Regmec.

Gondnoki látogatás volt a főiskolában és tanítóképzőintézetben nov. 17—18-án. Janka Károly főiskolai lelkészi gondnok tartotta hivatalos vizsgálatát.

A Hittanhallgatók Egylete nov. 27-i gyűlésén Remete László satoraljaujhelyi ev. lelkész tartott előadást: „Modern apologetikai törekvések” címmel. Utána dr. Kiss Sándor konventi ifjúsági lelkész beszélgetett a theol. ifjúsággal.

Négy regős volt nov. 28-án Vajdác-kán, ahol a délelőtti és délutáni istentiszteleten szolgáltak, este pedig ünnepélyt rendeztek az iskolában.

A pápai cserediák: Nádasdy Gábor IV. é. th. nov. 30-án ékezett. Helyére Nagy Géza IV. é. th. utazott el.

A Református Keresztyén Ifjúsági Egyesületek és a Soli Deo Gloria Református Diákszövetség elhatározta, hogy 1933 aug. 20-án országszerte a diák és nem diák bibliai ifjúság testvériségének demonstrációja képen Református Ifjúsági Mozgósítást fog tartani I. István király 300 éves országglása emlékére: „Új nemzedékkel, új ezredévet!” jelmonddal.

Az Angol-Magyar Társaság az angol gimnázium egy növendekét meghívta angliai tanulmányútra. A gimnázium tanári kara Huszthy Géza VII. o. tanulót választotta ki, aki a husvéti szünetet fogja Angliában tölteni.

Szilágyi Benő c. gimnáziumi igazgatónak nyugalombavonulása alkalmával, a középiskolai oktatás terén hosszú időn át kifejtett buzgó és eredményes működéséért a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerését fejezte ki.

A teológus ifjúság a „Pipacs-cserkészek karácsonyi felruházására 24:40 P-t adományozott.

A magyar dal évszázadai címmel Szabolcsi Bence zeneesztétikus, író közreműködésével november 4-én nagyszerű dalestet rendezett Matu-ka Miklós, a főiskola imatermében.

A cserediák-akciót, ebben az évben is folytatjuk. Az első két cserediák Budapestről érkezett: Simon Géza és alföldi Borus Pál. Cserébe Istók Miklós és Szabó Imre II. é. th. mentek.

A Magyar Német Kulturális Bizottság csereakciója útján Ludolf Müller III. é. theol. Németországból Sárospatakra jött. Ugyanezen a módon Hazagh Mihály III. é. theológus Patakról Berlinbe ment. Mindketten, egy évet töltenek külföldi főiskolán.

Méhészeti előadásokat tart a theol. ifjúság számára havonként Éberlein Antal miskolci m. kir. méhészeti felügyelő.

Csendesnap volt a gimnáziumban nov. 26—27 én. A fiuk részére dr. Kiss Sándor és Morvay István, a leánytanulónak pedig Juhász Ilona S. D. G. titkárnő tartott előadást.

A karácsonyi szünet a főiskolában dec. 18.-tól január 6. ig tart. A tanítás január 7.-én kezdődik ismét.

A diák bibliakörök ebben a félévben az Úri imával foglalkoztak. Kiderült, hogy Patakon tizenhat nyelven tudják a „Mi Atyánk“ ot: magyar, angol, német francia, latin, görög, cseh, gót, héber, brazil, finn, olasz, török, román, orosz, tót nyelven.

Cserkésztszti-vizsgát tett nov. 27-én Baksy Rezső III. é. teológus. Kívánunk az új cserkésztsztneknek: Jó munkát!

A humán-internátus építése gyors ütemben folyik.

Okt. 31. én a vámosujfalui templom 25 éves fennállásának emlékére rendezett ünnepélyen a tanítóképző kis énekkara, több énekszámmal szerepelt Tóth Károly tanár vezetésével.

A tanítóképző-intézetet nov. 10-én meglátogatta Török Tibor a debreceni tan. képző igazgatója.

A gimn. „Erdélyi János“ önképzőköre dec. 5-én szépen sikerült leány-gyűlést tartott Balsay Margit: Arany János lelkeségéről, Novák Éva: Michel Angeloról írt dolgozatot. Harsányi Iona szavalt. Blumberger Ella zongorázott. A bírálók: Révész Katalin, Lázár Éva, Irányi Márta, Kaffka Margit voltak.

KEDVES OLVASÓINK!

December 2.-ig beküldött előfizetéseket köszönettel nyugtázzuk:

Farkas István püspök 5, (M) Szentmártony Dániel esperes 3, (B), Fazekas Endre 3, (K), Buchta János 3, (Ó), dr. László Ferenc 3, (Bp), dr. Terhes Tivadar 5, (Bp), Kecskés Béláné 3, (Bf), Biró Lajos 150, (T), Görömbey István 5, (Ny), Hubay Barna 3, (T), Kiss László 3, (Gy), Bóna Lajos 3, (Bp), Andrassy Ferenc 3, (N), Hanvay László 3, (Szp), Nagy Ferenc 3, (K), dr. Pálóczy Horváth Zoltán 150, (Bp), Horváth István 3, (A), Mezössy László 5, (Z), Okos Gyula 3, (Ók), Palóczy Czinke István 3, (M), Szabó Mihály 3, (Oh), Kádár József 3, (Tb), Palcsó Dénes 3, (Dg), vitéz Vitányi Dezső 5, (Su), dr. Sebestyén László 3, (Fg), dr. Bencze Ferenc 3, (Rl), dr. Maholányi László 3, (M), Osváth Lajos 3, (Bf), Retter Gyula 150, (Sp), Szalay József 3, (N), dr. Csapó Ferenc 3, (Bp), Kriston Elek 3, (Sz), Finkay Pál 5, (Bp), dr. vitéz Bóna Miklós 3, (Szk), dr. Kontz Endre 3, (Bp), Janka Károly 4, (C), Halmay Gyula 3, (Psz), Korláth Gyula 10, (Bp), Berzeviczy János 3 pengő (Osz.)

KIADÓHIVATAL.